

10 בפברואר 2026
כ"ג בשבט התשפ"ו

לכבוד,
יו"ר וחברי הוועדה למיזמים ציבוריים
כנסת ישראל

הנדון: התייחסות בנק ירושלים לרפורמה לקידום התחרות בשוק הבנקאות

שלום רב,

בנק ירושלים הוא בנק ישראלי אשר נוסד בשנת 1963. הבנק פועל כבנק מסחרי החל משנת 1998, ומתמחה, באשראי לנדל"ן ללקוחות קמעונאיים ולקבלנים, בשוק ההון (הבנק הינו חבר בורסה ונותן ללקוחותיו שירותי מסחר בניירות ערך), ובפיקדונות.

1. בנק ירושלים: מודל "בנקאות משלימה" עצמאי וייחודי

בנק ירושלים מהווה שחקן ייחודי בנוף הפיננסי בישראל. הבנק הינו בנק קטן ועצמאי לחלוטין, שאינו נמנה על אף אחת מחמש הקבוצות הבנקאיות השולטות בשוק, ומנהל פחות מ-1% מסך נכסי המערכת, תוך מיקוד בתחומי פעילות ספציפיים ובעיקר במתן משכנתאות. הבנק פועל במודל של "בנקאות משלימה" (Complementary Banking) המציע פתרונות ממוקדי-מוצר ללקוחות כלל הבנקים מבלי לחייבם בניהול חשבון עו"ש מסורתי.

2. תרומה ישירה לתחרות ולהכלה פיננסית:

- **התמחות במגזרים ונישות:** כ-70% מפעילות הבנק מוקדשת לתחום המשכנתאות, עם דגש מובהק על מגזרים המקבלים מענה חסר במערכת הבנקאית הגדולה: כ-50% מהפעילות מופנית למגזר החרדי ולמגזר המיעוטים (ערבים ודרוזים).
- **מנוע תחרות על הריבית:** בצד המקורות, הבנק מנגיש פיקדונות בריביות גבוהות לכלל לקוחות המערכת באמצעות "פיקדון במערכת סגורה" והפקדה דיגיטלית. מודל זה מאפשר לציבור לשפר את הריבית על חסכוניותו ללא חסמי מעבר בנק, ובכך הוא מהווה גורם לחץ תחרותי ישיר על הבנקים הגדולים.
- **תשתית לשחקני תחרות חדשים:** הבנק משמש כספק תשתית בנקאית ("בנקאות כשירות") עבור גופי פינטק וחברות אשראי חוץ-בנקאיות, ובכך תומך באופן ישיר בחדשנות ובצמיחתם של מתחרים חדשים במערכת הפיננסית.
- **פתרונות פורצי דרך:** הבנק מוביל מהלכים בתחומי המשכנתאות, האשראי הצרכני בסיכון גבוה, ופתרונות ייחודיים להתחדשות עירונית (כ-10% מהפעילות).

3. עקרונות הרגולציה הנדרשים להבטחת תחרות הוגנת

כדי שהרפורמה תשיג את מטרתה ותחזק את התחרות, יש להטמיע לטעמנו את התיקונים הבאים:

א. **ביטול ההבחנה בין מדרג 1 ל-2.** הבחנה זו מיותרת ומסורבלת והערך שלה במצב קבע נמוך. יש לקבוע שתי מדרגות רישוי – בנקים גדולים בעלי היקף נכסים מעל 50 מיליארד שקל, ובנקים קטנים.

ב. **אחידות פיקוחית לכל מגייסי הפיקדונות:** אחידות פיקוחית תחת הפיקוח על הבנקים לכל גוף המגייס פיקדונות מהציבור היא תנאי סף. פיקוח מפוצל מייצר סיכונים מערכתיים ועיוותי תחרות הפוגעים ביציבות המערכת. תחת אותו מפקח יש לוודא כי הקלות קיימות (למשל עבודה מחוץ לסניף) ניתנות לכל השחקנים.

4. הרחבת סל העיסוקים כמנוע צמיחה ותחרות

על מנת לייצר יתרון יחסי וגיוון מקורות הכנסה מול הבנקים האוניברסליים, מוצע לאמץ רשימת עיסוקים משלימים המותרים לבנקים קטנים:

- **שירותים נלווים:** שיווק ביטוח, ייעוץ משכנתאות ושירותים נלווים בנדל"ן.
- **ניהול כספים:** אפשרות לנהל קרנות נאמנות ושירותים פיננסיים אחרים.
- **שותפויות אסטרטגיות:** תיקון חוק בנקאות רישוי כך שתתאפשר החזקה צולבת בגופים שונים במטרה לאפשר שיתופי פעולה עם גופים לא-פיננסיים בעלי גישה רחבה ללקוחות להגברת הנגישות לשירותי הבנק.

5. סיכום

בנק ירושלים הוא השחקן העצמאי היחיד במערכת המאתגר את הריכוזיות הבנקאית ומעניק פתרונות לאוכלוסיות מודרות. אימוץ רגולציה פרופורציונלית, אחידות פיקוחית והרחבת עיסוקים יבטיח שהבנק ימשיך לשמש כמחולל תחרות חיוני במערכת הפיננסית בישראל.

בברכה,
יאיר קפלן
מנכ"ל